

U spomen partizanskoj žrtvi fra Brune Adamčika

Pobjeda osobne dobrote nad komunističkom zloćom

Komunistički skretničari povijesti pretvorili su našu Domovinu u beogradsku koloniju koja nije imala prava na samostalan opstanak. Njihove nasilničke metode služile su se ucjenama kojima produhovljeni vjernici i iskreni rodoljubi nisu podlegli. Ta zločinačka elita prošlosti pogazila je svaku pravdu i u euforiji vlasti uživala sve blagodati života. Ali diktatorske zvijezde ugasile su se na obzorju neba i nestale u ropotarnici povijesti, dok njihovih epigoni podržavaju ideju ropstva zaboravljajući da čovjek ima ishodište u Bogu i da je središnja točka svijeta. Stoga su ovi zatornici slobode nastojali razoriti rasadište uljudbe, široki Brijeg, i njegove predstavnike pobiti, što je i fra Bruno Adamčik iskusio na vlastitome životu.

Rodio se 30. prosinca 1908. u Konjicu pod obroncima Prenja i Ivan-planine. U ovome opčaranom čudu prirodne ljepote proveo je djetinjstvo i prvu mladost. Ovdje je svršio osnovnu školu i želio nastaviti daljnje školovanje koje su mu roditelji i omogućili. Otac Ivan razapet između skrtnoga posla (dimnjačar) i obiteljskih obveza jedva je sastavljao kraj s krajem. Ali vidjevši sposobnost i darovitost svoga sina Silvestra za nj je žrtvovao i posljednji utržak plaće poslavši ga 1920. godine u franjevačko sjemenište na široki Brijeg.

Nakon dovršene srednje škole i položenoga ispita zrelosti počeo je 1929. godine bogoslovni studij u

Mostaru, gdje je 11. prosinca 1932. godine ređen za svećenika. Ostatak bogoslovnoga studija dovršio je u gradu Breslau, u tadašnjoj Njemačkoj. Četiri, odnosno pet godina (1935.-1940.) pohađao je glazbenu akademiju i Filozofski fakultet u istome gradu i tek se 1940. vratio u rodnu Hercegovinu. Starješinstvo franjevačke provincije imenovalo ga je profesorom glazbe na širokome Brijegu. U ratnome metežu ostao je na tome položaju do početka 1945. godine, kada ga nalazimo kao profesora na novome bogoslovnom fakultetu u Sarajevu. I prije partizanskoga osvajanja glavnoga bosanskoga grada uputio se prema Zagrebu, u kojemu je vrvjelo nepregledno mnoštvo izbjeglica. Kao rodoljub, svećenik i franjevac bio je na udaru komunističkih ubojica i stoga se početkom svibnja 1945. godine pridružio stotinama tisuća izbjeglica na putu prema Austriji.

Očevidad je bleiburške tragedije kada je na koži osjetio englesku izdaju i predaju u ruke komunističkih zločinaca. Tada je u njemu i tisućama zarobljenika titrala tjeskoba ispunjena smrtnim iskušenjima života. Stradao je na Križnome putu iscrpljen i izmoren nakon tri dana krvavoga marša kroz Sloveniju. Poginuo je 18. svibnja 1945. godine u 37. godini života zajedno s osmoricom braće iz hercegovačke franjevačke provincije. Svi su završili svoj životni put u vojničkim rovovima blizu Maribora u Sloveniji. Kao

vjerski mučenici spajaju prohujala stoljeća naše mukotrpane prošlosti sa svijetlim stranicama sadašnjosti. Iznad njihovih istrošenih kostura niče hrvatska narodna sloboda.

Kao glazbeni stručnjak bavio se i fotografiranjem pojedinih osoba i predmeta te je ostavio neprocjenjive snimke nekih franjevaca, župa i župnih objekata koji su jedini izvori povijesnih zbivanja iz tih burnih vremena naše lokalne povijesti.

Pripadao je velikoj skupnih franjevačkih klerika (10), od kojih su petorica – uključivši i njega – završili na komunističkoj lomači, a četvorica su umrli prirodnom smrću živeći i radeći u Sjedinjenim Američkim Državama, među hrvatskim iseljenicima. Jedini je fra Rajko Radišić nadživio komunističke progone i zatvore te našao posljednje počivalište s oznakom groba na domovinskom tlu. Fra Rajko je umro 24. siječnja 1986. u 77. godini života na Humcu kod Ljubuškoga i pokopan je na mjesnome Novom groblju.

Fra Bruno je bio tih i samozatajan redovnik s mladenačkim poletom u radu. U svojoj jednostavnosti ljubavno je pristupao ljudima i s njima se veselio. Oko sebe je okupljao mladost na kojoj počiva nada i budućnost svakoga naroda. Bio je produhovljena osoba, iza čega su se krile sve njegove akcije. Iz njega je izvimala dobrota s kojom se obraćao ljudima, posebno onima u patnji i životnim iskušenjima. Bio je obziran prema svima, osobito prema

svojim studentima s kojima je postupao kao otac prema djeci. U časovima molitve zahvaljivao je Bogu za svoje zvanje i primljena intelektualna dobra kojima je bio obasut.

Pripadao je naraštaju koji je krvario bezbrojnim ranama i okupani u krvi nije bio u stanju oduprijeti se ratobornom i nasilnom komunizmu koji nije poznao milosrđa. Tek ujedinjene snage Domovine i inozemlja pri kraju 20. stoljeća izvojevale su na oskvrnjenim grobovima prošlosti narodnu slobodu i državnu neovisnost. Među nasilno nestalima bio je i fra Bruno koji je otputovao u vječnost s novim spoznajama tih apokaliptičkih događaja njegova vremena. Začetnici tih nečuvenih zala uglavnom su nestali, a na njegov nepoznat grob pala je zavjesa zaborava. Ali počinjena zlodjela jasno govore o ljudskoj zloći koja ne smije ostati nekažnjena.

dr. fra Častimir Majić

Zlatni
pir

ANTE I KATA JAKELJIĆ

Ante i Kata Jakeljić sklopili su crkveni brak 27. veljače 1960. godine u župi Podhum – Livno, a nakon pedeset godina zajedničkoga života obnovili su zavjete 27. veljače 2010. u župi sv. Mihovila na Kamenu – Split. Bračno su zajedništvo živjeli i žive u pouzdanju u Božju providnost. Bog ih je obdario s četvero djece i dvanaestero unučadi, koji su im najveće blago i radost ovoga svijeta. Odgojili su svoju djecu u kršćanskoj vjeri i ljubavi prema hrvatskome narodu. Neka ih Gospodin poživi da svoju starost žive mirno i tako dočekaju susret sa svojim Stvoriteljem na kraju ovozemnoga života.

Zahvalna djeca

Zlatni
pir

MATE I IVA DUGANDŽIĆ

Supružnici Mate Dugandžić i Iva r. Barbarić obilježili su zlatni bračni jubilej u župnoj crkvi na Čerinu u nedjelju, 20. lipnja 2010., u 8 sati. Sklopili su kršćanski brak u istoj župnoj crkvi 18. lipnja 1960. Vjenčao ih je tadanji župnik fra Umberto Lončar. Mate i Iva imaju petero djece, tri sina i dvije kćeri. Dosad imaju desetero unučadi. Nadaju se da će ih biti još! Na sv. misi zahvalili su Bogu za pedeset godina zajedničkoga života: njegovu su blizini osjećali u svojoj obitelji kada im je bilo lijepo i radosno, ali i u svim trenucima koji su bili teški. Neka ih nebeski Otac blagoslovi i nagradi dobrim zdravljem i u trećoj životnoj dobi!

N. N.